
FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
Cofnodion o gyfarfod a gynhaliwyd yn Ystafell Madog,
Canolfan Hamdden Glaslyn, Porthmadog,
ar 26 Tachwedd 2012 o 9.00 a.m. hyd 11.15 a.m.

Yn Bresennol:

Aelodau Cabinet: Y Cynghorydd Siân Gwenllian (Addysg)
Y Cynghorydd Peredur Jenkins (Adnoddau)

**Cyfarwyddwyr
Corfforaethol:** Mr Dilwyn Williams

Penaethiaid Ysgolion : Mr R Emyr Hughes (Ysgol Dyffryn Nantlle), Mr Vaughan Williams Ysgol Syr Hugh Owen), Mrs Menna Wynne Pugh (Ysgol Penybryn), Mr Gwyn Howells (Ysgol y Gelli), Mrs Sianelen Fleming (Ysgol Llanaelhaearn).

Llywodraethwyr: Mr Walter Williams (Sector Uwchradd)
Mr Godfrey Northam (Sector Cynradd)

Undebau Athrawon: Mr Neil Foden

Yr Esgobaeth: Parchedig Robert Townsend

Swyddogion: Mr Dewi Jones (Pennaeth Addysg)
Mr Hefin Owen (Rheolwr Cyllid Datblygu)
Mr Owen Owens (Uwch Reolwr Addysg)
Mrs Glynda O'Brien (Swyddog Pwyllgor)

Ymddiheuriadau: Mr Harry Thomas (Prif Weithredwr), Mr Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Mr Ieuan Roberts (Pennaeth Ysgol Pendalar), Mr Alun Llwyd (Pennaeth Ysgol Dyffryn Ogwen), Mr Eifion Jones (Ysgol Brynrefail), Mr Dylan Roberts (Pennaeth Ysgol Cymerau), Mrs Gwenan Williams (Ysgol Bro Cynfal / Edmwnd Prys), Mrs Esme Spencer (Ysgol Baladeulyn).

1. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r Fforwm Cyllideb Ysgolion a gynhaliwyd ar 19 Mehefin 2012 fel rhai cywir.

6. MATERION YN CODI O'R COFNODION

(a) Eitem 6 (a) – Adolygu Fformiwla Uwchradd

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu nad oedd wedi cysylltu â Mr Neil Foden, Cadeirydd y Grŵp Adolygu Fformiwla Uwchradd, hyd yma ond bod bwriad ganddo wneud hynny'n fuan.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(b) Eitem 6 (b) - Cyllido Ysgolion Arbennig

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu y bydd yr adroddiad a gomisiynwyd ynglŷn ag ariannu Ysgolion Arbennig yn cael ei chyhoeddi'n derfynol o fewn y mis nesaf sydd yn datgan awgrym y dylai'r Cyngor ystyried ei fuddsoddiad yn yr ysgolion arbennig.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(c) Eitem 6 (e) – Grant Amddifadedd Disgyblion

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu y disgwylir manylion ynglŷn â'r grant uchod am 2013/14 gan Lywodraeth Cymru yn fuan.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

(c) Eitem 8 – Cyfrifon Terfynol Ysgolion 2011/12

(a) Cyflwynwyd taenlen balansau ysgolion a chyfeiriodd yr Uwch Reolwr Addysg at yr ysgolion isod sydd â gwarged o dros £50,000 neu 8% wedi gosod cyllideb 2012/13 (yn achosion Ysgolion Cynradd) a dros £100,000 neu 8% (yn achosion Ysgolion Uwchradd).

- (i) Ysgol Abercaseg - penderfynwyd peidio cyfeirio'r ysgol sut i wario'r gwarged o £6,504 nac ychwaith i dynnu'r swm o gyllideb yr ysgol oherwydd, ar sail rhagolygon Hydref 2012, byddai'r effaith demograffi yn taro dyraniad yr ysgol yn waeth. Byddai symud i fformiwla dyrannu newydd hefyd yn taro dyraniad yr ysgol hon.
- (ii) Ysgol Penybryn, Tywyn – penderfynwyd peidio cyfeirio'r ysgol sut i wario'r gwarged o £5,896 nac ychwaith i dynnu'r swm o gyllideb yr ysgol oherwydd newid sylweddol sy'n wynebu'r ysgol ym Medi 2013 pan fydd Ysgol Aberdyfi yn cau, a bydd angen sefydlu patrwm cyllideb newydd i ymdopi â hyn. Nodwyd bod yr Awdurdod eisoes wedi cyfarwyddo'r ysgol ynglŷn â gwariant ar staff i gefnogi'r meithrin sydd wedi cychwyn yn yr ysgol ers Medi 2012.
- (iii) Ysgol y Moelwyn - bod trafodaethau yn cael eu cynnal gyda'r ysgol i gytuno ar raglen wariant briodol er mwyn sicrhau datblygiad mewn meysydd sydd wedi'u hadnabod a chaffael adnoddau penodol. Nodwyd bod cynllunio'r rhaglen yn cymryd i ystyriaeth effaith demograffi ar yr ysgol sef ar sail rhagolygon Hydref 2011 bydd effaith demograffi ar yr ysgol yn golygu £114,000 o falansau ar ddiwedd 2014/15. Ar sail rhagolygon Hydref 2012 bydd effaith demograffi a chynlluniau gwariant presennol yn golygu £95,000 o falansau ar ddiwedd 2015/16.
- (iv) Ysgol Ardudwy – penderfynwyd peidio cyfeirio'r ysgol sut i wario'r £63,128 nac ychwaith i dynnu'r swm o gyllideb yr ysgol oherwydd bod yr ysgol yn dilyn cynllun gweithredu ôl arolwg ac mae elfennau o'r cynllun yn golygu effaith ar staffio fydd angen ei gyllido.

(b) Nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol ei fod yn nodi cynigion y gwasanaeth ond mynegodd oibaith y byddai agwedd y flwyddyn nesaf yn llawer iawn mwy llym os na fyddai'r cynlluniau yn cael eu gwireddu a thrwy hynny y balansau yn lleihau.

(c) Atgoffwyd yr aelodau mai penderfyniad Y Fforwm Cyllid ei hun oedd cynnwys canran yn ogystal â swm o arian gan awgrymu "balansau dros 8% neu dros £50,000 (cynradd) a £100,000 (uwchradd ac arbennig) prun bynnag yw'r uchaf."

(ch) Esboniodd y Rheolwr Cyllid Datblygu bod ysgolion yn sefydlu cyllideb o'r sefyllfa ar y pryd a gan amlaf nid yw'r gyllideb yn cymryd i ystyriaeth drosiant staff i'r dyfodol.

(d) Nododd yr Aelod Cabinet Addysg ei bod yn anodd iddi ymgyrchu am arian ychwanegol i ysgolion tra bo cyfanswm y balans yn y sector ar 31 Mawrth 2012 yn £4,437,620. Dylid annog ysgolion i ddefnyddio adnoddau yn well.

(dd) Gofynnodd Bennaeth a fyddai'n bosibl derbyn adroddiad cyllidol tua chwe mis i mewn i'r flwyddyn.

(e) Mewn ymateb, nododd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddai modd cyflwyno cyllideb ddiwygiedig ysgolion 2012/13 a hyderir y gellir cyflwyno hynny i gyfarfod nesaf y Fforwm.

(f) Yn ystod y drafodaeth ddilynol amlygwyd y pwyntiau canlynol:

- y dylid cyfleu teimladau Aelodau'r Fforwm Cyllideb Ysgolion drwy lythyr i Gadeiryddion Llywodraethwyr ysgolion gan nodi y dylai balansau gael eu gwario ar ddulliau priodol megis gwella ansawdd addysg er budd y disgyblion sydd yn yr ysgol ar y pryd, yn hytrach na chario balansau o flwyddyn i flwyddyn ac o ganlyniad bo disgyblion heddiw yn cael eu hamddifadu o gyfleoedd ar draul disgyblion y dyfodol.
- A fyddai'n briodol gofyn am enghreifftiau o wariant y balansau fel goruchwyliaeth gan y Fforwm Cyllideb Ysgolion ac y byddai hefyd yn fodd o rannu arfer da rhwng ysgolion
- Bod cadw balansau sylweddol yn camddefnyddio arian
- Y dylid gwirio cyllidebau yn ofalus yn ystod y flwyddyn gan y byddai bod yn rhagweithiol yn rhoi cyfleoedd i wyro adnoddau o un pennawd i benawdau eraill. Er enghraifft mewn rhai amgylchiadau efallai bod swm o arian ychwnaegol a ddosrannir i ysgolion e.e. ar gyfer chwyddiant ynni, ac sydd heb ei ddefnyddio, ar gael i'w wario mewn un flwyddyn ar ddeunyddiau ychwanegol ac yn y blaen lle byddai peidio â bod yn rhagweithiol yn golygu y byddai'n diweddu fyny yn ychwanegiad at y balansau.
- bod cynllun datblygu ysgol yn greiddiol ac y dylai ddangos sut y byddir yn defnyddio unrhyw warged yn y balansau a bod y gwariant hwnnw ar gyfer cynlluniau addysg er mwyn gwella ansawdd y dysgu.
- Pe na byddai gan ysgolion gynllun hyfyw ynglyn a defnydd balansau, awgrymwyd a fyddai'n briodol i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion ystyried newid y ganran cadw balansau o 8% i 5%.

(g) Mewn ymateb i'r pwyntiau uchod, nododd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddai modd cyflwyno amcangyfrif balansau ysgolion ar gyfer 31 Mawrth 2013 i'w gynnwys gyda'r llythyr i'r ysgolion cyn y Nadolig ac awgrymodd y byddai'n arfer da i osod yr holiaduron a gwblheir gan ysgolion ar ddefnydd balansau ar safle we fewnol y Cyngor gan gyfeirio ysgolion atynt.

(h) Pan fu diffyg yn y balansau, eglurodd y Rheolwr Cyllid Datblygu bod yr Adran Addysg yn cydweithio gyda'r ysgolion i greu strategaeth ariannol sy'n dileu'r diffyg oddi fewn cyfnod amser rhesymol. Cadarnhaodd ychydig iawn o ysgolion sydd â diffyg

Penderfynwyd: (a) Gofyn i'r Pennaeth Addysg / Rheolwr Cyllid Datblygu:

- (i) anfon llythyr i Gadeiryddion Llywodraethwyr i gyfleu dymuniad y Fforwm Cyllideb i falansau gael eu gwario ar gynlluniau priodol megis ansawdd addysg er mwyn sicrhau budd i ddisgyblion sydd yn yr ysgol ar y pryd, yn hytrach na chario balansau o flwyddyn i flwyddyn gan amlygu cyfleoedd amlwg lle gellid gwneud hynny eleni.
- (ii) Dderbyn enghreifftiau gan ysgolion o'r gwariant bwriadedig o'r balansau i'w cyflwyno ar ffurf adroddiad pellach i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion ac os yn briodol i ail-ystyried y ganran o falansau sy'n dderbyniol i'w chario o flwyddyn i flwyddyn
- (iii) gyflwyno'r wybodaeth a dderbynnir fel dogfen gyhoeddus ar y wefan fewnol.

7. CYLLIDEB YSGOLION 2013/14

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Corfforaethol (Mr Dilwyn Williams) yn nodi bydd y Cyngor yn derbyn cynnydd grant o oddeutu 1% ar gyfer 2013/14 ond bod yna ddisgwyliad ar ran Llywodraeth Cymru i ni gynyddu cyllidebau ysgolion 1% yn fwy na'r setliad y mae Llywodraeth Cymru yn ei dderbyn. Nodwyd llynedd y byddai'r ffigwr ar gyfer 2012/14 yn +2.08% sydd gyfystyr a thua £1.44m ar gyfer ysgolion. Bydd tua £960,000 o'r ffigwr yn cwrdd â gofynion chwyddiant a £300,00 pellach yn mynd i'r ysgolion Uwchradd er mwyn cyfrannu at y cynllun cynhwysiad yn ogystal ag ymateb i argymhellion yr adroddiad a gomisiynwyd ar sefyllfaoedd yr ysgolion arbennig.

Nododd ymhellach y byddai'r ffigwr chwyddiant yn un darbodus ac yn ddibynol ar beth fyddai'n digwydd gyda chyflogau y byddai yna gyfleoedd i ysgolion ddefnyddio elfen o hwn at ddibenion unwaith ac am byth yn 2013/14.

Ni ofynnir i ysgolion gyfrannu at arbediad ariannol y Cyngor 2013/14 yn y swm o £3.5m a'r unig addasiad a wyneba ysgolion fydd effaith demograffi arnynt.

Nodwyd y byddai'r sector Gynradd yn elwa o'r arbedion (oddeutu £188,000) a wneir yn sgil trefniadaeth ysgolion yn ardal Tywyn.

Ni wyddys beth yw'r sefyllfa ar gyfer ysgolion o 2014/15 ymlaen ond credir y bydd yn rhaid i'r Llywodraeth adfer y sefyllfa yn y gwasanaeth iechyd ac fe ddengys tafluniadau diweddaraf y Cyngor y gallasem fod yn wynebu sefyllfa dywyll iawn drwy orfod delio efo bwch ariannol o tua £25m dros y 4 blynedd nesaf.

I gloi, nododd y Cyfarwyddwr Corfforaethol y byddai'n rhyddhau adroddiad ar wariant cymharol ag awdurdodau eraill i Aelodau'r Fforwm hon cyn y Nadolig er mwyn gallu ei drafod yn y cyfarfod nesaf.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi cynnwys adroddiad y Cyfarwyddwr Corfforaethol a derbyn ei gynnig iddo ryddhau adroddiad ychwanegol ar wariant cymharol i Aelodau'r Fforwm maes o law.

8. ADOLYGIAD O'R FFORMIWLA DYRANNU YSGOLION CYNRADD

Cyflwynwyd: Dogfennaeth a anfonwyd i Benaethiaid / Llywodraethwyr Ysgolion Cynradd fel rhan o ymgynghoriad i dderbyn barn ysgolion ar yr egwyddorion a sefydlwyd gan y Grŵp Adolygu Fformiwla Cynradd ar gyfer creu fformiwla dyrannu ddiwygiedig.

(a) Nodwyd y byddir yn cyflwyno'r cynllun ynghyd â barn yr ysgolion i'r Fforwm Cyllideb Ysgolion ym mis Chwefror 2013 am argymhellion i'w cyflwyno ymhellach i'r Aelod Cabinet Addysg ar gyfer gweithredu'r cynllun diwygiedig ym mlwyddyn gyllidol 2013/14.

(b) Adroddodd yr Aelod Cabinet Addysg mai bwriad yr adolygiad ydoedd i geisio symleiddio'r fformiwla a phwysleisiodd nad oedd gweledigaeth y Cyngor yn amlwg pan ddechreuwyd y broses o adolygu'r fformiwla. Roedd yn gwerthfawrogi ac yn ddiolchgar iawn am y gwaith a gyflawnwyd gan y Grŵp Adolygu Fformiwla Cynradd ond teimlai y byddai'n ofynnol i'r fformiwla gyd-fynd gyda gweledigaeth y Cyngor i godi safonau llythrennedd a rhifedd yn ogystal â chau'r bwllch o safbwynt y plant hynny oedd yn dod o gefndiroedd llai breintiedig. Ychwanegodd yr ymddengys nad oedd amddifadedd yn cael sylw digonol ac yng nghyd-destun y grant amddifadedd a'r £1.44m a ddosrannir i ysgolion bod angen plethu'r polisiâu cyllido i weledigaeth y Cyngor. Nododd ymhellach bod cyfle i adolygu'r fformiwla o safbwynt y disgyblion a sut y byddai'r newid yn cael effaith ar ansawdd addysg. Gweledigaeth y Cyngor ydoedd bod pob plentyn yn cael cyfle i ddatblygu i'w lawn potensial a phryderai'r Aelod Cabinet Addysg nad oedd y fformiwla ddiwygiedig yn adlewyrchu strategaeth y Cyngor ac y dylid rhoi mwy o bwyslais ar yr elfen amddifadedd yn y fformiwla er mwyn cryfhau cyfleon blant o gefndiroedd anodd heb ddiystyru'r gwaith manwl sydd eisoes wedi ei gyflawni'n barod gan y Grŵp.

(c) Mewn ymateb, nododd Pennaeth a oedd yn rhan o'r Grŵp Adolygu Fformiwla Cynradd tra'n derbyn y sylw, teimlad cyffredinol y Grŵp ydoedd mai digonol yw'r arian yn y fformiwla ac nad yw lwfans y pen yn ddigonol ar gyfer goruchwyliaeth amser cinio, a.y.b. Bu i'r Grŵp ganolbwyntio ar yr elfen staffio ac os bydd yn rhaid adolygu'r penawdau y dylai'r elfen amddifadedd gael ei nodi fel ychwanegiad.

(ch) Awgrymwyd y dylid cyfleu wrth weddill y Grŵp Adolygu Fformiwla'r farn uchod gan bwysleisio gwerthfawrogiad y Fforwm Cyllideb iddynt am y gwaith ond oherwydd gogwydd polisi'r Cyngor ynglŷn ag amddifadedd bod angen ail-ystyried y penawdau o fewn y fformiwla ddiwygiedig.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi'r sylwadau uchod.

(b) Gofyn i'r Pennaeth Addysg gyfleu gwerthfawrogiad yr Aelod Cabinet Addysg ac Aelodau'r Fforwm Cyllideb Ysgolion am y gwaith a gyflawnwyd gan y Grŵp Adolygu Fformiwla drwy gyfeirio at y cofnod uchod yng nghyfarfod nesaf y GYDCA gan egluro bod angen ail-ystyried y fformiwla ddiwygiedig er mwyn ystyried cryfhau'r elfen amddifadedd ynddi heb wrth gwrs ddi-ystyru'r gwaith sydd eisoes wedi ei gwblhau gan y Grŵp.

9. BALANSAU YSGOLION

Cyflwynwyd, er gwybodaeth, adroddiad gan Lywodraeth Cymru ar falansau ysgolion 31 Mawrth 2012 ac fe nodwyd bod Cyngor Gwynedd yn cael ei enwi am y tro cyntaf eleni fel yr Awdurdod sydd gyda balansau ysgolion uchaf yng Nghymru.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi cynnwys y ddogfen.

10. GRANT EFFEITHIOLRWYDD YSGOLION

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu nad oedd hyd yma wedi derbyn arweiniad gan Lywodraeth Cymru ynglŷn â lefel y grant uchod am 2013/14.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

11. CYTUNDEB LEFEL GWASANAETH EIDDO

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu nad oedd y cytundeb uchod yn barod ar ei ffurf derfynol hyd yma ond bwriedir cynnal trafodaethau gyda'r Grŵp Penaethiaid Uwchradd a Chynradd cyn y Nadolig ac fe fydd y swyddog priodol yn rhyddhau'r cytundeb ar gyfer ymgynghori yn fuan ar ôl hynny.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

12. CYTUNDEBAU LEFEL GWASANAETH INTEGREIDDIO A TÎM GWYBYDDIAETH A DYSGU

Gofynnir am ymestyn y cytundebau lefel gwasanaeth uchod am flwyddyn arall oherwydd disgwylir derbyn canfyddiadau'r Adolygiad Strategol o'r maes a gynhelir ar hyn o bryd, a hynny yng nghyd-destun gofynion y ddeddfwriaeth newydd ar gyfer Medi 2014.

Penderfynwyd: Derbyn a chefnogi ymestyn y cytundebau lefel gwasanaeth presennol am flwyddyn arall.

13. TREFNIADAETH YSGOLION

Adroddodd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddir yn dosbarthu arbedion a ddeillia o gau ysgolion yn ardal Tywyn i'r dyraniad cynradd dros gyfnod yr ad-drefnu ac fe fyddir yn ymgynghori ym mis Ionawr ar fwriadau sut i ddosbarthu'r arbedion hyn. Nodwyd y byddir yn trafod gwahanol opsiynau a chyfeiriwyd at y cynllun arloesol i sefydlu maint dosbarthiadau mawr drwy i bob ysgol gyfrannu £1,000 tuag at y cynllun hwn.

Mewn ymateb i ymholiad gan Aelod ynglŷn â balansau yr ysgolion hynny sy'n cau yn y dyfodol agos, nododd y Rheolwr Cyllid Datblygu y byddai'r balansau yn trosglwyddo i'r Awdurdod ar gyfer ymdrin â goblygiadau diswyddo yn ogystal â'r strategaeth trefniadaeth ysgolion.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod.

14. DYDDIADAU CYFARFODYDD NESAF Y FFORWM

Adroddwyd gan y Cadeirydd bod dyddiadau eisoes wedi eu pennu ar gyfer cyfarfodydd nesaf y Fforwm Cyllideb Ysgolion fel a ganlyn:

Dydd Llun	04.02.13	2.00 – 4.30 o'r gloch	Hen Eglwys y Santes Fair, Stryd yr Eglwys, Tremadog.
Dydd Mawrth	25.06.13	9.00 – 12.00 o'r gloch	Hen Eglwys y Santes Fair, Stryd yr Eglwys, Tremadog.

CADEIRYDD